ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ РОБОТИ З ПРОФІЛАКТИКИ ТА ПОДОЛАННЯ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА ТА БУЛІНГУ

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ, ЩО РЕГЛАМЕНТУЮТЬ ДІЯЛЬНІСТЬ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ

- **Закон України від 07.12.2017 № 2229-VIII** «Про запобігання та протидію домашньому насильству»
- **Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII** «Про освіту»
- **Постанова КМУ від 22.08.2018 № 658** «Про затвердження порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за однакою статі»
- **Наказ МОН України від 02.10.2018 № 1047** «Про затвердження методичних рекомендацій щодо виявлення, реагування на випадки домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників з іншими органами та службами»

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ, ЩО РЕГЛАМЕНТУЮТЬ ДІЯЛЬНІСТЬ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ З ПИТАНЬ ПРОТИДІЇ ТА ЗАПОБІГАННЯ БУЛІНГУ

- **Закон України** "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)" (18.12.2018 №2657-VIII)
- **Наказ МОН України від 28.12.2019 №1646**

  ''Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти"
- **Лист МОН України від 29.12.2018 №1/9-790** ''Щодо організації роботи у закладах освіти з питань запобігання і протидії домашньому насильству та булінгу"

ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНІВ

Жорстоке поводження з дитиною –

це будь-які форми *фізичного*, *психологічного*, *сексуального* або *економічного* насильства над дитиною, зокрема домашнього насильства, а також, вербування, переміщення, переховування, передача або одержання дитини, вчинені з метою експлуатації, з використанням обману, шантажу чи уразливого стану дитини

- **Насильство, на відміну від жорстокого поводження, - це будь-яке свідоме і навмисне застосування сили одного індивіда/групи людей проти іншого/інших (найчастіше — беззахисного/их) з метою встановлення над ним(и) влади і контролю.**

- **Насильство - це фізична, психологічна, сексуальна або інша дія чи комбінація цих дій однієї особи над іншою, що порушує гарантоване Конституцією України право громадянина на особисту недоторканість.**

- **Насильство - навмисне застосування фізичної сили або влади, здійснене або у вигляді загрози, направлене проти себе, проти іншої особи, групи осіб або спільноти, результатом якого є (або є висока вірогідність цього) тілесні ушкодження, смерть, психологічна травма, відхилення в розвитку або різного роду збитки.**

Булінг (цькування)

– систематичне (повторюване) діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

ЖОРСТОКЕ ПОВОДЖЕННЯ З ДИТИНОЮ –ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО – БУЛІНГ

- **Жорстоке поводження – всеохоплююче поняття яке може мати місце у приватній, публічній сферах (між членами сім'ї чи близькими особами, незнайомими особами, учасниками освітнього процесу тощо)**
- **Домашнє насильство – у приватній сфері (тобто між членами сім'ї чи іншими родичами або близькими особами).**
- **Булінг – у публічній сфері (між учасниками освітнього процесу як систематичне повторюване діяння).**

ПОРЯДОК РЕАГУВАННЯ НА ВИПАДКИ БУЛІНГУ (ЦЬКУВАННЯ)

- **Терміни: сторони булінгу – кривдник, потерпілий, спостерігачі**
- **Подання заяв або повідомлень про випадки булінгу (повідомлення приймає керівник закладу в усній чи письмовій формі)**
- **Склад комісії, права та обов`язки її членів, порядок роботи**
- **Організація в закладі освіти заходів із запобігання та протидії булінгу.**

ПРОФІЛАКТИКИ ТА ПОДОЛАННЯ НАСИЛЬСТВА НАД ДІТЬМИ. ДІЇ КЕРІВНИКА

- План заходів з профілактики та подолання насильства
- Проведення виховної роботи та інформаційно-просвітницьких заходів
- Організація роботи практичного психолога, соціального педагога
- Визначення уповноваженого спеціаліста з числа працівників закладу
- Розміщення контактної інформації про уповноважену особу, про служби, до яких можна звернутися постраждалим (інформаційний стенд та вебсайт закладу освіти)

ПОРЯДОК РЕАГУВАННЯ У РАЗІ ВИЯВЛЕННЯ ОЗНАК ЧИ ФАКТІВ НАСИЛЬСТВА

***уповноважена посадова особа* :**

- **інформує керівника**
- ***протягом доби*** **за допомогою телефонного зв'язку, електронної пошти інформує уповноважений підрозділ органу Національної поліції та службу у справах дітей;**
- **забезпечує надання медичної допомоги (у разі потреби);**
- **фіксує необхідну інформацію в журналі реєстрації фактів виявлення (звернення) про вчинення домашнього насильства та насильства за ознакою статі**

ПРАЦІВНИКИ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ, ПЕДАГОГІЧНІ ПРАЦІВНИКИ:

- **інформують керівника або уповноважену особу**
- **не залишають дитину наодинці**
- **забезпечує організацію надання медичної допомоги (у разі необхідності)**

педагогічні працівники:

- **проводять первинне опитування дитини, спілкуються з нею**

ДІЇ КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ З ПИТАНЬ ПРОФІЛАКТИКИ ТА ПОДОЛАННЯ БУЛІНГУ

- **План заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу**
- **Затверджує склад комісії з розгляду випадків булінгу (на початку навчального року)**
- **Забезпечує висвітлення на сайті закладу освіти:**
- ✓ **правил поведінки здобувача освіти в закладі освіти**
- ✓ **план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти**
- ✓ **порядок подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти**
- ✓ **порядок реагування на випадки булінгу (цькування) в закладі освіти та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування)**

ПОРЯДОК РЕАГУВАННЯ НА ВИПАДКИ БУЛІНГУ

Керівник закладу освіти у разі отримання заяви або повідомлення про випадок булінгу (цькування):

- **невідкладно у строк, що не перевищує однієї доби, повідомляє територіальний орган (підрозділ) Національної поліції України, принаймні одного з батьків або інших законних представників малолітньої чи неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування)**
- **за потреби викликає бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги для надання екстреної медичної допомоги**

- **повідомляє службу у справах дітей з метою вирішення питання щодо соціального захисту малолітньої чи неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу, з'ясування причин, які призвели до випадку булінгу та вжиття заходів для усунення таких причин**
- **повідомляє центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді з метою здійснення оцінки потреб сторін булінгу, визначення соціальних послуг та методів соціальної роботи, забезпечення психологічної підтримки та надання соціальних послуг**
- **скликає засідання комісії з розгляду випадку булінгу не пізніше ніж упродовж трьох робочих днів з дня отримання заяви або повідомлення**
- **доводить до відома учасників освітнього процесу рішення комісії згідно з протоколом**

ПЕДАГОГІЧНІ ПРАЦІВНИКИ, МЕДИЧНИЙ, ОБСЛУГОВУЮЧИЙ ПЕРСОНАЛ

- **вживають невідкладних заходів для припинення булінгу**
- **надає (у разі необхідності) невідкладну медичну допомогу**
- **повідомляє керівництву**